

I. Wymagania edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania - Program Edukacji Wczesnoszkolnej w klasach 1-3 Szkoły Podstawowej

1. W klasie I ocenę śródroczną i roczną stanowi *ocena opisowa* wyrażona na piśmie.

Przyjęto następujące nazewnictwo do oceny opisowej:

- 1) celująco - otrzymuje uczeń, który:
  - a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych na określonym poziomie nauczania,
  - b) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
  - c) proponuje rozwiązania nietypowe, samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności,
  - d) nie popełnia błędów w proponowanych rozwiązaniach;
- 2) bardzo dobrze - otrzymuje uczeń, który:
  - a) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w typowych sytuacjach,
  - b) poprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych na określonym poziomie nauczania,
  - c) popełnia nieliczne błędy, które potrafi samodzielnie poprawić;
- 3) dobrze - otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował i stosuje większość wiadomości, rozwiązuje, wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności,
  - b) czyni postępy;
- 4) poprawnie - otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował większość wiadomości, ale nie zawsze je stosuje do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych,
  - b) przy pomocy nauczyciela rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
  - c) pracuje w wolnym tempie;
- 5) słabo - otrzymuje uczeń, który:
  - a) nie potrafi prawidłowo zastosować poznanych wiadomości i umiejętności,
  - b) ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, które nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy,

- c) pracuje bardzo wolno,
  - d) popełnia liczne błędy, nie zawsze potrafi je poprawić nawet z pomocą nauczyciela;
- 6) bardzo słabo - otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, nie potrafi samodzielnie rozwiązać, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności,
  - b) pracuje bardzo wolno lub nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań.

Ponieważ każde dziecko rozwija się na miarę swoich możliwości i w odpowiednim dla siebie tempie, ocena opisowa dotyczy nie tylko postępów w nauce, ale ogólnego poziomu rozwoju konkretnego ucznia. Z tego względu bardzo ważne jest ocenianie bieżące.

W ocenie opisowej śródrocznej i rocznej stosujemy powyższe określenia podczas opisywania stopnia opanowania treści z poszczególnych edukacji.

Ocena opisowa zawiera informacje dotyczące:

2.EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

- Uważne słuchanie wypowiedzi nauczycieli, innych osób z otoczenia.
- Wykonywanie prostych poleceń.
- Wykonywanie zadań według usłyszanej instrukcji.
- Uważne wsłuchiwanie się w to, co rozmówca przekazuje, nieprzerywanie nadawcy.
- Słuchanie w skupieniu czytanego tekstu, audycji telewizyjnej, nagrania na CD, wypowiedzi podczas uroczystości, przedstawień w taki sposób, aby po wysłuchaniu wiernie odtworzyć ich treść.

Mówienie

- Wdrażanie do poprawnego artykułowania poszczególnych głosek i całych wyrazów.
- Zwracanie uwagi na właściwe akcentowanie wymawianych wyrazów.
- Dobieranie słów adekwatnych do rodzaju i intencji wypowiedzi: informacji, pytania, odpowiedzi, prośby, podziękowania, powitania, pożegnania.
- Dbłość o kulturę mówienia – nadawca zwraca się do odbiorcy informacji, nawiązuje z nim kontakt wzrokowy i słuchowy.
- Ćwiczenia w mowie monologicznej: wypowiadanie się dziecka na temat własnych przeżyć, wydarzeń, lektury, filmu, zachowań w krótkiej kilkudzaniowej formie; udzielanie odpowiedzi na pytania; wygłaszanie z pamięci wierszy.
- Ćwiczenia w mowie dialogowej: udział dziecka w rozmowie na określony temat; przeprowadzanie krótkiej rozmowy telefonicznej.
- Opowiadanie treści pojedynczego obrazka.
- Opowiadanie na bazie historyjki obrazkowej.

Czytanie

- Poprawne rozpoznawanie i odczytywanie wszystkich liter alfabetu.
- Analiza i synteza wyrazów. Wyróżnianie w nich liter, głosek, sylab.
- Czytanie wyrazów jedno-, dwu-, a następnie wielosylabowych oraz krótkich zdań i tekstów.
- Wdrażanie do czytania całymi wyrazami.
- Czytanie indywidualne, zespołowe, głośne i ciche krótkich tekstów z podręcznika.
- Wdrażanie do czytania z naturalną intonacją.
- Naśladowanie wzorowego czytania nauczyciela, aktora.
- Wspólne czytanie fragmentów lektur wybranych przez nauczyciela – rozbudzanie zainteresowań czytelnicznych.
- Podejmowanie próby samodzielnego czytania książeczek oraz czasopism dla dzieci.
- Odczytywanie i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów.

Pisanie

- Przygotowanie do nauki pisania poprzez kreślenie linii, znaków literopodobnych, pisanie w tunelu i po śladzie.
- Kształtne, prawidłowe pisanie w separacji kolejno poznawanych liter.
- Poprawne łączenie liter w pisanych wyrazach.
- Układanie wyrazów z rozsypanki literowej, a następnie prostych zdań z rozsypanki wyrazowej i ich zapisywanie.
- Przepisywanie wyrazów i krótkich zdań z tablicy, z książki.
- Pisanie z pamięci poznanych i omówionych wcześniej wyrazów.
- Podpisywanie ilustracji.

Ortografia

- Pisanie wyrazów z literami oznaczającymi spółgłoski miękkie.
- Zapisywanie dwuznaków (ch, rz, sz cz, dz, dź, dż).
- Pisanie poznanych i dobrze opracowanych na zajęciach wyrazów z ę i ą.
- Zapisywanie wielką literą początków zdań, imion i nazwisk, nazw państw, miast, rzek.
- Pisanie poznanych na zajęciach wyrazów z ó, h, ch, ż, rz.

Kształcenie językowe

- Rozróżnianie pojęć: głoska, litera. Świadomość, że głoski zapisuje się za pomocą liter.
- Wyróżnianie sylab w wyrazach.
- Wyróżnianie wyrazów w zdaniu.
- Wyróżnianie zdań w tekście.

Samokształcenie

- Podejmowanie próby zapisu nowo poznanych liter i wyrazów oraz sprawdzanie poprawności ich zapisu z podanym w podręczniku wzorem.

- Korzystanie z czasopism dla dzieci, zasobów internetu i rozwijanie swoich zainteresowań.

Propozycja lektur do wspólnego i indywidualnego czytania (Wybór utworów z zestawu zaproponowanego w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.)

- Justyna Bednarek, Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)

- Jan Brzechwa, Brzechwa dzieciom

- Waldemar Cichoń, Cukierku, ty łobuzie!

- Agnieszka Frączek, Rany Julek! O tym, jak Julian Tuwim został poetą

- Grzegorz Kasdepke, Detektyw Pozytywka

- Danuta Parlak, Kapelusz Pani Wrony

- Janina Porazińska, Pamiętnik Czarnego Noska

- Julian Tuwim, Wiersze dla dzieci

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

- Określanie położenia przedmiotów względem obserwatora.

- Określanie położenia jednych przedmiotów względem innych obiektów.

- Wyznaczanie kierunków w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół.

- Ocenianie odległości między obiektami: daleko – blisko, bliżej – dalej; blisko – bliżej – najbliżej.

- Poprawne używanie przyimków, np.: za, przed, nad, pod, do, z, w, na zewnątrz, wewnątrz, obok.

- Przypisywanie przedmiotom cech typu: krótki, szeroki, wysoki, długi, wąski, gruby.

- Porównywanie przedmiotów pod względem wybranej cechy: długi – krótki; długi – dłuższy – najdłuższy; wąski – szeroki itp.

- Porządkowanie przedmiotów według wielkości, porządkowanie patyczków od najmniejszego do największego i odwrotnie (tworzenie ciągów rosnących bądź malejących).

Rozumienie liczb i ich własności

Liczby pierwszej dziesiątki

- Monografia liczby naturalnej.

- Aspekty liczby: kardynalny, porządkowy, miarowy.

- Zapisywanie liczb za pomocą cyfr.

- Rozkładanie liczby na składniki.

- Porównywanie liczb.

- Porządkowanie liczb w określone ciągi malejące lub rosnące; miejsce liczby na osi liczbowej.

Liczby drugiej dziesiątki

- Pojęcia: liczby jednocyfrowe, liczby dwucyfrowe; zapisywanie liczb cyframi arabskimi.
- Struktura liczby dwucyfrowej; zapoznanie z dziesiętkowym systemem zapisywania liczb; wyróżnianie rzędów: jedności i dziesiątek

Porównywanie liczb dwucyfrowych w zakresie 20; umieszczanie ich na osi liczbowej.

- Porządkowanie liczb według wielkości – rosnąco i malejąco. Liczby w zakresie 100
- Liczenie dziesiątkami do 100.
- Wskazywanie jedności i dziesiątek w liczbie dwucyfrowej.

Posługiwanie się liczbami

Działania na liczbach pierwszej dziesiątki

- Dodawanie i odejmowanie liczb w zakresie 10.
- Zapisywanie działań za pomocą znaków matematycznych.
- Zero jako wynik odejmowania.
- Obliczenia pieniężne; monety: 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 1 zł, 2 zł, 5 zł. Działania na liczbach drugiej dziesiątki

• Dodawanie i odejmowanie liczb wewnątrz drugiej dziesiątki, np.: $10 + 2$, $12 + 4$, $16 - 6$, $16 - 4$.

• Dodawanie i odejmowanie liczb z przekroczeniem progu dziesiątkowego.

• Dodawanie i odejmowanie kilku liczb; poznawanie i stosowanie własności dodawania – przemienności.

• Mnożenie liczb w zakresie 20.

• Obliczenia pieniężne (grosze, złotówki).

• Związek dodawania z odejmowaniem; kształcenie nawyku sprawdzania poprawności odejmowania za pomocą dodawania; rozwiązywanie łatwych działań z niewiadomą w postaci okienka.

Czytanie tekstów matematycznych

- Rozwiązywanie prostych zadań tekstowych.
- Analizowanie treści zadania tekstowego; wyróżnianie w niej danych liczbowych, niewiadomej; ustalanie związku między danymi a niewiadomą.
- Układanie prostych zadań tekstowych.

Pojęcia geometryczne

- Dostrzeganie kształtów różnych figur geometrycznych w otoczeniu.
- Rysowanie figur za pomocą szablonów.
- Obrysowywanie modeli figur geometrycznych, układanie ich z patyczków, modelowanie na geoplanie.
- Tworzenie kształtów różnych figur poprzez rozcinanie, zginanie, układanie jednych figur z drugich.

- Odróżnianie i podawanie nazw takich figur, jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat.
- Rysowanie i mierzenie odcinków (w zakresie 20 cm).

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

- Klasyfikowanie przedmiotów według wyróżnionej cechy.
- Tworzenie zbioru zgodnie z podanym warunkiem.
- Ustalanie warunku, który spełniają elementy wskazanego zbioru.
- Przeliczanie elementów w zbiorach.
- Porównywanie liczebności dwóch zbiorów; rozumienie pojęć: mniej – więcej – tyle samo i zapisywanie tych relacji za pomocą znaków: $>$, $=$.

Pomiary

Czas kalendarzowy

- Nazwy dni tygodnia; wymienianie ich we właściwej kolejności.
- Nazwy kolejnych miesięcy w roku. • Nazwa aktualnej pory roku oraz bieżącego miesiąca.
- Wyszukiwanie w kalendarzu dat ważnych dla dziecka, np. urodzin, imienin, świąt.

Czas zegarowy

- Zapoznanie z tarczą zegara i rolą poszczególnych wskazówek; spostrzeżenie: mała wskazówka porusza się wolniej niż duża; duża wskazuje godziny, mała minuty.
- Odczytywanie pełnych godzin.
- Dokonywanie prostych obliczeń zegarowych na pełnych godzinach. Długość
- Mierzenie długości różnych przedmiotów różnymi miarkami, np. ołówkiem, klokiem, patyczkiem, zeszytem, krokami, kawałkiem sznurka.
- Wskazanie przydatności pewnych części ciała do wykonywania pomiaru: stopa, dłoń, palec, przedramię itp.
- Zapoznanie z linijką i pojęciem centymetra.
- Mierzenie długości linijką (w zakresie 20 cm).

Masa

- Ważenie przedmiotów na wadze szalkowej bez użycia odważników; stosowanie określeń: cięższy – lżejszy – tak samo ciężki; tu więcej – tu mniej – a tu tyle samo.
- Zapoznanie z pojęciem kilograma.
- Ważenie przedmiotów z użyciem odważników kilogramowych.

Pojemność

- Zapoznanie z pojęciem litra.
- Odmierzanie płynów ćwierćlitrowym kubkiem i litrowym naczyniem. Stwierdzenie: jeden kubek wody to mniej niż 1 litr; dwa kubki wody to mniej niż 1 litr; cztery kubki wody to tyle samo co 1 litr; pięć kubków wody to więcej niż 1 litr.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Rozumienie środowiska społecznego

Dziecko jako jednostka społeczna

- Dostrzeganie swojej indywidualności w sferze: – fizycznej: wyróżnianie i podawanie nazw części ciała (głowa, tułów, ręce, nogi, brzuch); porównywanie siebie z innymi osobami – cechy wspólne: te same części ciała; cechy różniące: kolor oczu, włosów, wzrost itp.); – zmysłowej – dostrzeganie, że poznawanie świata odbywa się za pomocą wzroku, dotyku, słuchu, węchu, smaku; porównywanie sprawności tych narządów podczas zabaw i nauki; – emocjonalnej – rozpoznawanie emocji wyrażanych przez siebie i przez inne osoby, takich jak: radość, smutek, gniew, złość, czułość, życzliwość; – intelektualnej – respektowanie zasady: Najpierw myślę, później działam.
- Poczucie własnej wartości – stwarzanie sytuacji, w których dziecko przekonuje się i stwierdza, w czym jest dobre, a w czym najlepsze (np. Jestem dobry / dobra w liczeniu do stu. Jestem najlepszy / najlepsza w grze w piłkę).

Dziecko jako członek rodziny

- Identyfikowanie się z rodziną i jej tradycjami: – pamiętanie swojego nazwiska oraz nazwisk dziadków i krewnych; – odczuwanie poczucia bezpieczeństwa wśród członków rodziny; – chętnie uczestniczenie w rodzinnych świętach i uroczystościach; – poznawanie historii rodziny poprzez oglądanie zdjęć, słuchanie opowiadań rodziców, dziadków.
- Tworzenie życzliwych więzi rodzinnych: – okazywanie miłości członkom rodziny; wczuwanie się w ich smutki i radości; – darzenie szacunkiem rodziców i dziadków; – sprawianie radości rodzicom, rodzeństwu, dziadkom; – dzielenie się swoimi problemami, sukcesami i porażkami.
- Podejmowanie i wypełnianie obowiązków domowych: – poznanie swoich stałych obowiązków i wykonywanie ich bez przypominania; wykonywanie prac lubianych i mniej lubianych, ale koniecznych; – wspólna troska o czystość i higienę pomieszczeń; utrzymywanie w porządku swoich zabawek i przyborów szkolnych

Dziecko jako członek społeczności szkolnej

- Dziecko jako uczeń: – systematyczne poznawanie praw i obowiązków ucznia; pomaganie nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych; sumienne pełnienie dyżurów w klasie; poszanowanie podręczników i przyborów szkolnych, sumienne wykonywanie powierzonych zadań edukacyjnych i organizacyjnych; odpowiednie zachowywanie się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp.; – rozbudzanie ciekawości poznawczej i cierpliwości w dochodzeniu do wiedzy; – traktowanie nauki szkolnej nie tylko jako obowiązku, ale także jako przyjemności; – poznawanie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka obcego; – zdobywanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji; – uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.
- Dziecko jako członek społeczności klasowej: – nawiązywanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; okazywanie sobie życzliwości; – przestrzeganie kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosowanie zwrotów grzecznościowych (przepraszam, proszę, dziękuję); – sprawianie radości koleżankom i kolegom, składanie im życzeń imieninowych, wykonanych osobiście upominków; – opiekowanie się koleżankami lub kolegami potrzebującymi pomocy; właściwe odnoszenie się do dzieci niepełnosprawnych; – unikanie krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami; – poszanowanie cudzej własności.

Orientacja w czasie historycznym

Wiedza o kraju ojczystym

- Zdobywanie świadomości narodowej (mówimy po polsku, jesteśmy Polakami, nasz kraj to Rzeczpospolita Polska; naszą stolicą jest Warszawa).
- Rozpoznawanie godła i barw ojczystych; rozumienie pojęcia ojczyzna; wskazywanie na mapie stolicy Polski oraz największych rzek (Wisła, Odra).
- Godne zachowywanie się podczas słuchania i śpiewania hymnu narodowego.
- Poznawanie legend związanych z powstaniem Polski i wybranych miast naszego kraju.
- Zapoznanie z pierwszymi władcami i królami Polski
- Zapoznanie z pierwszą stolicą Polski.
- Poznawanie sławnych Polaków.
- Zdobywanie wiedzy o patronie szkoły.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Rozumienie środowiska przyrodniczego

Jesień

- W klasowym kąci przyrody: – urządzenie kąci przyrody w zależności od możliwości: grupowanie ozdobnych roślin doniczkowych (ich nazwy i warunki konieczne do prawidłowego wzrostu); podejmowanie decyzji o hodowli wybranego zwierzątka; zbieranie i eksponowanie na bieżąco darów jesieni; prowadzenie obserwacji pogody i notowanie ich w klasowym kalendarzu pogody.
- W ogrodzie lub na polu: – rozróżnianie i podawanie nazw warzyw (marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor); wymienianie i wskazywanie ich części jadalnych; – zbiór warzyw; wartości odżywcze; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw, przetwory; usuwanie chwastów (oset, pokrzywa); – rozpoznawanie i podawanie nazw ozdobnych roślin kwiatowych: aster, chryzantema, nasturcja, nagietek, pelargonja i inne rośliny dostępne do obserwacji; – wędnięcie roślin; zabezpieczanie wieloletnich roślin ozdobnych przed zimą (np. róż).

W sadzie: – rozpoznawanie i podawanie nazw drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa) oraz krzewów owocowych (agrest, malina, porzeczka); – sposoby zbierania i przechowywania owoców; wartości odżywcze; sałatki owocowe; przetwory.

- W parku lub w lesie (dzieciom w mieście łatwiej jest obserwować park; dzieciom na wsi – las): – rozpoznawanie po liściach i owocach wybranych drzew liściastych (np. jarzębina, kasztanowiec, dąb, klon, brzoza, wierzba) oraz drzew iglastych (sosna, świerk); – opadanie liści z drzew liściastych – próba wyjaśnienia, dlaczego tak się dzieje; – odlot ptaków (np. bocianów, jaskółek, kukułek, szpaków); – poznanie kilku zwierząt żyjących w naturalnym środowisku, ich wygląd, sposób odżywiania i przygotowanie się do przetrwania zimy (wiewiórka, lis, zając, sarna, dzik, kret, żaba); zagrożenia czyhające na człowieka ze strony chorych lub niebezpiecznych zwierząt; – zbieranie leśnych nasion i owoców w celu dokarmiania zwierząt zimą; zbieranie grzybów; zagrożenia związane z trującymi owocami i grzybami.

Zima

- W klasowym kąci przyrody: – systematyczna opieka nad hodowlami założonymi jesienią; – hodowanie w skrzynkach pietruszki, rzeżuchy, szczypiorku; poznawanie warunków koniecznych do życia roślin (światło, woda, powietrze); – doświadczalne stwierdzanie czystości śniegu.

- W parku lub w lesie: – odpoczynek przyrody; znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt (gęstnienie sierści, zmiana jej koloru), zapadanie w sen zimowy; – konieczność dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające) – paśniki; poznawanie zwierząt chronionych; – systematyczne dokarmianie ptaków; rozpoznawanie ptaków gromadzących się w miejscach dokarmiania (sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).
- W domu: – opieka nad roślinami doniczkowymi; poznawanie wybranych roślin egzotycznych; rozpoznawanie wybranych owoców roślin egzotycznych; zdobywanie wiedzy o ich środowisku życia; – opieka nad kotem, psem lub innymi zwierzętami domowymi.

Wiosna

- W klasowym kąci przyrody: – obserwowanie rozwoju liści i kwiatów na gałązkach roślin hodowanych w naczyniu z wodą (brzoza, forsycja); – wysiewanie nasion do skrzynek; pielęgnowanie i obserwowanie ich kiełkowania oraz wzrostu; znaczenie wody, światła i powietrza w wegetacji roślin.
- W ogrodzie lub na polu: – zapoznanie się z nasionami warzyw (marchew, ogórek, dynia, burak, fasola itp.); – przygotowanie zagonków do siewu warzyw; rozróżnianie i nazywanie narzędzi ogrodowych; odróżnianie chwastów, np. oset, pokrzywa; – rozpoznawanie wybranych roślin kwitnących wiosną (krokus, bratek, żonkil, narcyz, tulipan, szafirek, hiacynt itp.); – obserwowanie wyglądu i zachowania takich zwierząt, jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl; szkodniki ogrodowe; zwierzęta pożyteczne; – rozpoznawanie krzewów ozdobnych (np. bez, forsycja, jaśmin).
- W sadzie: – obserwowanie prac pielęgnacyjnych w sadzie: bielenie i przycinanie drzew; – znaczenie zapylania kwiatów przez pszczoły; – zapoznanie się, w jaki sposób z nasion powstają owoce; – dostrzeganie bogactwa barw, kształtów, zapachów, dźwięków wiosny; – rozpoznawanie i wymienianie nazw ptaków ogrodowych (szpak, kos); ich znaczenie w walce ze szkodnikami; zakładanie budek lęgowych; ochrona ptasich gniazd.
- W parku lub w lesie: – pierwsze wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); poznawanie roślin chronionych; – budzenie się drzew i krzewów do życia (bazy wierzbowe, kwiaty forsycji itp.); – powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami; – ruch w mrowisku.
- W domu: – segregowanie odpadów; – rozumienie znaczenia pojęcia opakowanie ekologiczne; – oszczędzanie wody; – rozumienie znaczenia wody dla życia roślin i zwierząt. Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek. Dbanie o zdrowie i schludny wygląd
- Odżywianie: rozumienie, dlaczego należy jeść regularnie urozmaicone posiłki; przyrządzanie sałatek warzywnych i owocowych; wyrabianie nawyku sprawdzania terminów przydatności produktów do spożycia.
- Higiena osobista: konieczność mycia rąk (szczególnie po wyjściu z toalety, po zajęciach plastycznych, przed posiłkami), czyszczenie zębów po każdym posiłku; opanowanie tych czynności; właściwe korzystanie z urządzeń sanitarnych; zakrywanie ust podczas kaszlu i kichania; dbanie o porządek w plecaku i swoim pokoju.

Bezpieczeństwo

- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie, w szkole; uświadamianie konsekwencji zachowań zagrażających bezpieczeństwu (popychanie, podstawianie nogi, bieganie na oślep).
- Przestrzeganie zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych; kształtowanie świadomego poznawania i przestrzegania zasad ruchu drogowego dla pieszych.

- Zaufanie do policjanta jako osoby pomagającej w sytuacji zagrożenia; znajomość domowego numeru telefonu i adresu zamieszkania.

Odpoczynek

- Rozumienie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych, np.: jazda na sankach, łyżwach, deskorolce, rowerze, gra w piłkę.
  - Rozumienie potrzeby odpowiedniej ilości snu.
  - Uprawianie hobby; oglądanie dozwolonych programów telewizyjnych, gra w gry stolikowe.
- Rozumienie przestrzeni geograficznej

Poznawanie swojej miejscowości i swojego regionu

- Znajomość nazwy swojej miejscowości (nazwa wsi, miasta, dzielnicy, ulicy); znajomość adresu dziadków (nazwa miasta, ulicy).
- Interesowanie się historią swojej miejscowości (miasta, wsi, okolicy); słuchanie i opowiadanie związanych z nim legend; poznawanie tradycji związanych z własnym regionem (stroje, pieśni, tańce, zdobnictwo).
- Poznawanie pracy w pobliskich obiektach usługowych; zapoznanie z zawodami wykonywanymi w najbliższej okolicy.
- Poznawanie obiektów użyteczności publicznej (apteka, remiza straży pożarnej, przychodnia lekarska, komisariat policji itp.); utrwalanie nawyku kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych oraz miejscowych środkach transportu.
- Zapoznanie z rodzajami opadów.
- Wyznaczanie głównych kierunków w terenie: wschód – zachód – północ – południe na podstawie cienia oraz wiatru.

Obserwacja zjawisk atmosferycznych

- Jesień: – temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych (chłodniej, dni coraz krótsze, noce dłuższe); – wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru (bezwietrznie, słaby wiatr, silny wiatr), połączona z obserwowaniem poruszania się gałęzi drzew i zabawą latawcem, wiatraczkiem; – opady – częściej padają deszcze; występują mgły, mżawki, jesienne szarugi, nocne przymrozki
- Zima: – temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych: słońce świeci coraz krócej i dostarcza coraz mniej ciepła, wcześniej zapada zmrok; noce długie – dni krótkie; niska temperatura powietrza, mróz (lekki, siarczysty); – wiatr – obserwacja kierunku i siły wiatru (cisza, wietrzyk, wichura); mroźny wiatr. – opady – śnieg, śnieg z deszczem, grad i związane z nimi zjawiska: szadź, gołoledź, zamieć, odwilż, zamarzanie wody, sople lodu.
- Wiosna: – temperatura – obserwacja zmiennych warunków pogodowych: słońce świeci dłużej i wędruje wyżej po niebie; robi się coraz cieplej; dzień się wydłuża; topnieje śnieg i lód na zbiornikach wodnych; robi się błoto, na rzekach spiętrza się kra lodowa; – wiatr – obserwowanie kierunku i siły wiatru: osuszające działanie wiatru; – opady – deszcz, deszcz ze śniegiem; zmienność i kapryśność pogody; błoto; parowanie wody.

Wiedza o naszej planecie Ziemi

- Oglądanie ilustracji z układem planet naszej galaktyki; zrozumienie, że Ziemia jest jedną z planet krążących wokół Słońca; oglądanie globusa jako modelu Ziemi.

- Interesowanie się życiem ludzi w różnych miejscach naszej planety; akceptowanie ludzi mimo ich różnic (kolor skóry, sposób mówienia, ubierania się); poznawanie sposobów porozumiewania się werbalnego (nauka języka obcego) i pozawerbalnego (gesty, ruchy, mimika).
- Poznawanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego wynikających z działalności człowieka – zanieczyszczenie powietrza i wód, zaśmiecanie, przyczynianie się do pożarów lasów i łąk.
- Uświadamianie konieczności ochrony środowiska naturalnego; segregowanie odpadów, stosowanie opakowań ekologicznych i toreb wielokrotnego użytku; troszczenie się o rośliny i zwierzęta z najbliższego otoczenia; oszczędzanie wody i energii elektrycznej; znaczenie wody dla człowieka i wszystkich organizmów żywych.

EDUKACJA PŁASTYCZNA

Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji

- Kształt: bryłowy, płaski, trójkątny, kwadratowy, prostokątny, owalny
- Faktura: gładka, matowa, lśniąca, szorstka, chropowata, śliska.
- Wielkość: duży, mały, cienki, gruby, niski, wysoki.
- Usytuowanie w przestrzeni: blisko, daleko, wyżej, niżej, na dole, u góry, po lewej stronie, z prawej strony.
- Oddalenie: blisko, daleko, bliżej, nieco dalej.
- Barwa: jasna, ciemna, żółta, pomarańczowa, czerwona, fioletowa, brązowa, ciemnozielona, ciemnoniebieska, czerwono- -niebieska, niebiesko-zielona.
- Rytm w powtarzaniu się kształtów, barw, faktury, wielkości.
- Dostrzeganie wymienionych wyżej obiektów obserwacji w przedmiotach, postaci ludzkiej, w ozdobach. Ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi

Rysunek

- Kreślenie pojedynczych przedmiotów, postaci ludzi, zwierząt, roślin, zjawisk.
- Ilustrowanie scen związanych z własnymi przeżyciami i treścią czytanych tekstów i opowiadanych wydarzeń, legend; przedstawianie zdarzeń rzeczywistych i fantastycznych.
- Ćwiczenia w rysowaniu ołówkiem, patykiem, piórkiem, kredką świecową, kredką pastelową, kredą, mazakiem.
- Spostrzeganie, że głównym środkiem wyrazu w rysunku jest linia; uczenie się rysowania różnego rodzaju linii: prostych, falistych, wahadłowych, zygzakowatych, krzyżujących się, splątanych, owalnych.

Malarstwo

- Poznawanie rodzajów pędzli do malowania: cienkie – szerokie, twarde – miękkie
- Malowanie pędzlem i farbami kryjącymi (plakatowymi i temperowymi) na papierze i kartonie.
- Podawanie nazw barw używanych do malowania (gotowych); rozróżnianie barw jasnych i ciemnych.

Kształtowanie wytworów płaskich i przestrzennych

- Wycinanie i wydzieranie z papieru; tworzenie kompozycji płaskich.

- Budowanie z klocków.
- Lepienie z plasteliny, gliny, masy solnej, modeliny.
- Wykonywanie ludzików i zwierzątek z owoców drzew i krzewów (kasztany, żołądźcie, szyszki, jarzębina itp.).
- Tworzenie prostych kształtów z papieru metodą origami.
- Wykonywanie przedmiotów użytecznych, np.: maska na bal, broszka dla mamy, lalka, pacynka do teatryku klasowego. Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury
- Zapoznanie z dziedzinami sztuk plastycznych, z ich wykonawcami i ich dziełami: architektura – architekt – projekt; malarstwo – malarz – obraz; rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba.

EDUKACJA TECHNICZNA

Planowanie i organizacja pracy podczas montażu wytworów technicznych

- Sprezycyzowanie zadania.
- Zgromadzenie odpowiednio dobranego materiału i potrzebnych narzędzi.
- Odpowiednie przygotowanie miejsca pracy.
- Ustalenie kolejności wykonywanych czynności (mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.).
  - Wykonanie np. ludzików i zwierzątek z materiału przyrodniczego, zabawek (latawce, wiatraczki, tratwy), przedmiotów użytecznych (koperty, pudełka, korale).
- Oszczędne gospodarowanie materiałami.
- Dbanie o ład i porządek w miejscu pracy
- Wykazywanie twórczej inwencji podczas tworzenia swojego dzieła. Znajomość własności różnych materiałów Rozpoznawanie materiałów przydatnych do majsterkowania:
  - przyrodniczych (żołądźcie, kasztany, owoce, warzywa, jarzębina, szyszki, kora, suszone trawy, kwiaty, glina, masa solna);
  - papierniczych (karton, papier, tektura, bibuła gładka i marszczona, serwetki stołowe; papier: gazetowy, maszynowy, śniadaniowy, zeszyty z kolorowym papierem);
  - włókienniczych (skrawki materiałów, wstążki, nici, włóczki, tasiemki, sznurki);
  - tworzyw sztucznych (folia aluminiowa, kapsle, plastikowe buteleczki po produktach spożywczych itp.). Zapoznanie z cechami wybranych materiałów
- Określanie faktury i wyglądu materiałów: miękki – twardy, gładki – chropowaty, lśniący – matowy. Umiejętne dobieranie materiału do wykonywanego obiektu Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych
- Bezpieczne posługiwanie się prostymi narzędziami.
  - Zdobywanie wprawy w używaniu takich narzędzi, jak: nóż, nożyczki, kolec, zszywacz biurowy, dziurkacz, kostka introligatorska; igła, napałek, agrafka; linijka, naczynie do kleju, pędzelek, szablony, ściereczka do rąk.
- Zapoznanie ze sposobami łączenia materiałów: sklejanie, zszywanie, spinanie.
- Poznanie sposobów przechowywania i konserwowania używanych narzędzi.

- Zapoznanie ze sposobami udzielania pierwszej pomocy podczas skaleczenia. Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych
- Zapoznanie z ogólnymi zasadami działania latarki, zegara, odkurzacza, sokowirówki.
- Kształcenie umiejętności włączania radia, telewizora, magnetofonu.
- Zapoznanie z obsługą telefonu, domofonu, wideofonu (o ile taki jest w domu).
- Wskazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi i gazowymi

EDUKACJA MUZYCZNA

Percepcja muzyki – słuchanie

- Słuchanie ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.
- Słuchanie muzyki instrumentalnej na żywo: śpiewanie i granie przez nauczyciela.
- Słuchanie muzyki odtwarzanej mechanicznie (płyta CD, nagranie z internetu, audycja TV);
- Udział w koncertach muzycznych; zdobywanie kultury słuchania muzyki i właściwego zachowania się podczas koncertu.
- Rozpoznawanie głosów ludzkich: sopran i bas.
- Poznawanie i różnicowanie głosów instrumentów muzycznych. Ekspresja muzyczna – śpiew
  - Wsłuchiwanie się w dźwięki mowy; rytmiczne recytowanie tekstów – poprawne fonetycznie, artykulacyjnie, intonacyjnie; ze zróżnicowaniem tempa, dynamiki i barwy głosu; z odpowiednią regulacją oddechu.
  - Wsłuchiwanie się w dźwięki przyrody: naśladowanie miauczenia kota, szelestu liści, szumu wody itp.
  - Wsłuchiwanie się w dźwięki otoczenia: naśladowanie warkotu motoru, klaksonu samochodu, dźwięku syreny strażackiej itp.
- Odróżnianie głosów męskich i żeńskich.
  - Porównywanie wysokości dwóch dźwięków; dźwięki wysokie (cienkie) – dźwięki niskie (grube); łączenie rozpoznawania z ruchem: dźwięk wysoki – wspięcie na palce, dźwięk niski – przysiad.
  - Wdrażanie do określania linii melodycznej piosenki ruchem ręki.
  - Rozpoznawanie znanych piosenek na podstawie melodii (lub ich fragmentów) zaśpiewanych przez nauczyciela.
  - Uczenie się i śpiewanie piosenek – śpiew zbiorowy i indywidualny.
  - Śpiewanie hymnu Polski. Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec

Ruch z muzyką

- Zabawy bieżne: szybkie reagowanie na różne sygnały muzyczne.
- Zabawy ze śpiewem.
- Uczenie się prostych form tanecznych: krok podstawowy, skoki i podskoki, klaskanie, grożenie palcem, ruchy naśladowujące pracę w różnych zawodach.

Tworzenie rytmu

- Wypowiadanie krótkich tekstów ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu.
- Recytowanie rytmiczne sylab, słów, zdań.
- Powtarzanie tematów rytmicznych w formie echa: klaskanie, stukanie, recytacja, ruch, gra na instrumentach.

Tworzenie melodii

- Rozwijanie inwencji twórczej: improwizowanie głosem (śpiewanie swojego imienia, śpiewanie pytania, odpowiedzi); improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.
- Improwizowanie ruchu

- Swobodne poruszanie się w takt muzyki; naśladowanie ruchów zwierząt, szumu drzew, szumu morskich fal, burzy, deszczu o różnym nasileniu itp.

Tworzenie form muzycznych

- Tworzenie muzycznych ilustracji do wierszy i opowiadań.
- Rysowanie i malowanie ilustracji do słuchanej melodii, piosenki.
- Tworzenie własnych układów tanecznych do utworu muzycznego.

Taniec

- Próby tańca według własnych układów ruchowych oraz wybranych tańców ludowych. Gra na instrumentach:
- Wydobywanie dźwięków z przedmiotów: klocków, papieru, pudełka, folii, butelki szklanej lub plastikowej.
- Akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
- Zapoznanie z budową i sposobem grania na instrumentach niemelodycznych: grzechotce, bębenu, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach
- Akompaniament do śpiewu: stosowanie gestów dźwiękotwórczych, np. tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda. Zapisywanie dźwięku
- Zapisywanie dźwięków w zabawie z instrumentami perkusyjnymi, np. poprzez układ klocków rytmicznych, piktogramów, liczb, obrazków.
- Korzystanie z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flażolecie.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Higiena osobista i zdrowie

- Utrzymywanie w czystości rąk i całego ciała, przebieranie się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonywanie tych czynności samodzielnie i w stosownym momencie.
- Dostosowywanie stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu.
- Wyjaśnianie znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia.

- Stosowanie rozgrzewki przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.
- Świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.
- Wykazywanie zrozumienia, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptowanie sytuacji dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Zabawy i gry ruchowe

- Zabawy orientacyjno-porządkowe („Powódź”), reagowanie na ruchy rąk („Policjant regulujący ruch drogowy”, „Piłka parzy”).
- Zabawy na czworakach („Pieski na spacer – pieski do domu”), swobodne biegi na czworakach.
- Zabawy bieżne („Lawina”, „Wilk i owce”, „Wiewiórki do dziupli”).
- Zabawy rzutne („Poczta”, „Zaganianie świnki”).
- Zabawy skoczne („Bocian i żabki”, „Przeprawa przez rzekę”, „Spłoszone wróbelki”).
- Zabawy na śniegu i lodzie, np. lepienie bałwana, rzucanie śnieżkami, ślizganie się bez łyżew.

Ćwiczenia porządkowe

Ustawienie w rozsypce.

- Ustawienie w kolumnie pojedynczej (w kolejce)
- Ustawienie w szeregu
- Ustawienie w kolumnie dwójkowej (parami).
- Formowanie koła.

Ćwiczenia kształtujące

- Ćwiczenia ramion: w staniu, w siadach skrzyżnym i klęcznym, wyprosty ramion w bok z różnych położeń (np. mierzenie płótna); wznosy w różnych kierunkach; klaskanie przed sobą i nad głową; wymachy ramion w przód i w tył (wiatraczek, wahadło zegara).
  - Ćwiczenia nóg: siad skrzyżny, klęczny; przysiad podparty; marsz w miejscu z wysokim unoszeniem kolan (chód konika, bociana); przysiady i wyprosty z wyciąganiem się do góry (karły i olbrzymy, krzaczki i wysokie drzewa); podskoki (pajac, piłeczka)
  - Ćwiczenia usprawniające stopę: chód we wspięciu, chód na zewnętrznych krawędziach stóp; chwytanie palcami stopy szarfy, kawałka papieru.
  - Ćwiczenia głowy i szyi: kiwanie głową (ptaszek pije wodę); poprawne ustawienie głowy za pomocą przyboru (woreczek, krążek); oglądanie się za siebie.
  - Ćwiczenia tułowia: – skłony w przód z siadu klęcznego (koci grzbiet); skłony w przód z użyciem przyboru (skakanka, szarfa, krążek, woreczek); w staniu – przełożenie kolejno nóg przez splecione ręce
- skłony w tył: w leżeniu przodem naśladowanie wysuwania rogów przez ślimaka, patrzenia na słońce, grania na fujarce; – ćwiczenie mięśni brzucha: z siadu skrzyżnego przejście do leżenia tyłem i powrót do siadu; w leżeniu na plecach jazda na rowerze, wskazywanie nogą sufitu, podawanie woreczka stopami do rąk; – skłony w bok: w siadzie klęcznym rytmiczne skłony w bok (wahadło zegara); w siadzie skrzyżnym przenoszenie woreczka z jednej strony na drugą ponad głową; – skręty: w dwójkach („Piłowanie drzewa”), w siadzie skrzyżnym ruchy naśladowujące łapanie motyla, z

kłaśnieciem; – ćwiczenia poprawiające postawę, np. człowiek zmęczony – człowiek rzeński, drzewo krzywe – drzewo proste. Zabawy z elementami równowagi

- Ćwiczenia równowagi bez przyrządów: przejście po narysowanej linii (prostej, łamanej, krzywej); w staniejednonóż przekładanie woreczka, piłeczki pod kolanem; układanie przyboru na kolanie.
- Ćwiczenia równowagi na przyrządzie; przejście po przeszkodach rzeczywistych lub narysowanych.
- Ćwiczenia zwinności: w siadzie podpartym wtaczanie piłeczki pod siebie; w pozycji na czworakach naśladowanie chodu kulawego lisa, wierzganie konika.
- Rzuty i chwytymoreczków, piłeczek indywidualnie lub w parach; rzuty ponad przeszkodę, rzuty na odległość.
- Skoki przez przeszkodę (rów, kałużę); zeskok obunóż z ławeczki do przysiadu podpartego.

Ćwiczenia muzyczno-ruchowe

- Zabawy ze śpiewem, zabawy inscenizowane, np. „Jedzie pociąg z daleka”.
- Zabawy rytmiczne, np. cztery kroki marszu i cztery tupnięciajednonóż.
- Korowody; elementy tańców narodowych, np. krakowiak, tańce regionalne.

Sporty

- Nauka pływania (jeżeli pozwolą na to warunki).
- Biegi, skoki, rzuty, wspinanie się; jazda na rolkach, rowerze, wrotkach.
- Saneczkarstwo i łyżwiarstwo.
- Gra w badmintona.
- Minigry z piłką

Pracownia komputerowa i komputer.

- Zasady bezpiecznego zachowania w pracowni komputerowej.
- Zasady pracy na komputerze.
- Elementy podstawowego zestawu komputerowego.
- Uruchamianie i zamykanie komputera.
- Obsługa myszy komputerowej i płyty CD.
- Pulpit komputera, pojęcie: ikona. Edytor grafiki – Paint
- Poznanie narzędzi: Wypełnij kolorem, Ołówek, Gumka, Pędzel, Lupa, Tekst, Prostokąt, Trójkąt, Owal, Linia,
  - Zaznaczanie całych obrazów lub jego fragmentów (Zaznaczanie prostokątne, Zaznaczanie dowolnego kształtu)
  - Przesuwanie zaznaczonych fragmentów.
  - Cofanie wykonywanych czynności (Cofnij).
  - Zmiana szerokości linii i koloru (Rozmiar, paleta barw) Edytor tekstu – Word

- Kursor.
- Zapoznanie z klawiaturą (Spacja, Delete, Backspace, Caps Lock, Shift, Enter, Alt prawy, Alt prawy +Shift, klawisze ruchu).
- Formatowanie tekstu (Kolor czcionki, Pogrubienie, Kursywa, Podkreślenie). Programowanie
- Polecenia i symbole: w prawo, w lewo, w górę, w dół, weź, powtórz.
- Łączenie bloków.

Ocenianie bieżące mające wpływ na ocenę opisową śródroczną i roczną.

Oceny bieżące zapisywane są w dzienniku cyfrą od 6 do 1. Określenia oznaczają: celująco - 6; bardzo dobrze - 5; dobrze - 4; poprawnie - 3; słabo - 2; bardzo słabo - 1.

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje potwierdzenie tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki, co należy poprawić, co udoskonalić, nad czym jeszcze popracować; nauczyciel natomiast otrzymuje informacje o trafności i efektywności stosowanych metod, środków i organizacji zajęć, a w razie miernych wyników – sygnał, że należy je modyfikować, zmieniać.

O wystawieniu oceny bieżącej informowany jest uczeń oraz rodzic.

- **stopień 6**, opanował wszystkie treści podstawy programowej w danej klasie
- **stopień 5**, gdy uczeń opanował prawie pełny zakres wiadomości i umiejętności;
- **stopień 4**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności nie są pełne, ale pozwalają na dalsze opanowywanie treści;
- **stopień 3**, gdy uczeń opanował podstawowy zakres wiadomości i umiejętności, sprawiający kłopoty w przyswajaniu trudniejszych treści;
- **stopień 2**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności są niewielkie i utrudniają dalsze kształcenie;
- **stopień 1**, gdy wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela.

Dopuszcza się komentarz słowny lub pisemny typu:

- **Celująco** - wyrażony cyfrą 6 - Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonałe wyniki. Posiadasz uzdolnienia i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
- **Bardzo dobrze** - wyrażony cyfrą 5 - Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!
- **Dobrze** - wyrażony cyfrą 4 - Dobrze pracujesz jednak stać cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi ci osiągać lepsze wyniki.

- **Poprawnie** - wyrażony cyfrą 3 - Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców, oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z twojej strony.
- **Słabo** - wyrażony cyfrą 2 - Zbyt mało pracujesz i osiągasz bardzo słabe wyniki. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.
- **Bardzo słabo** - wyrażony cyfrą 1 - Osiągasz niezadowalające rezultaty. Spotkało cię niepowodzenie. Pokonasz to, ale czeka cię bardzo dużo systematycznej pracy wspólnie z nauczycielem i rodzicami.

Pisanie z pamięci i ze słuchu oceniane są następująco (błędy I stopnia):

- **Celująco** (6) – 0 błędów
- **Bardzo dobrze** (5): 1 błąd
- **Dobrze** (4): 2 - 3 błędy
- **Poprawnie** (3): 4 - 6 błędów
- **Słabo** (2): 7 - 9 błędów
- **Bardzo słabo** (1): 10 i więcej błędów

Prace sprawdzające (sprawdziany, testy, kartkówki) będą oceniane wg obowiązującej niżej opisanej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami, gromadzone w teczce ucznia i udostępniane rodzicom na zebraniu.

0%-30% niedostateczny

31%-50% dopuszczający

51%-70% dostateczny

71%-90% dobry

91%-99% bardzo dobry

100% celujący

Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek ze strony ucznia oraz jego możliwości w tym zakresie.

Ocenianie bieżące

Edukacja polonistyczna

Czytanie

Cechy czytania:

Czytanie poprawne - uczeń prawidłowo odczytuje wyrazy, nie opuszcza liter, sylab, wyrazów, nie przestawia, nie zniekształca końcówek wyrazów.

Czytanie płynne - uczeń czyta tekst całymi wyrazami lub zdaniami, nie zatrzymuje się zbyt długo nad poszczególnymi wyrazami lub ich częściami, nie bierze "oddechu" w połowie wyrazu. Czytanie płynne, choć może być powolne, zapewnia równomierność czytania.

Czytanie wyraziste – uczeń poprawnie wymawia głoski. Czytanie wyraziste polega na zachowaniu pauz gramatycznych, logicznych i psychologicznych, na zachowaniu właściwej intonacji, zastosowaniu odpowiedniego tempa itp. Czytanie to ma wydobyć walory uczuciowe tekstu. tj. pauzy gramatyczne (umiejętność właściwego zachowania znaków przestankowych przy czytaniu) i pauzy psychologiczne (umiejętność oddzielenia pod względem nastroju różnych partii czytanego tekstu).

Czytanie biegle - polega na indywidualnym, świadomym stosowaniu właściwego tempa, na płynnym i poprawnym odczytywaniu wyrazów, na zachowaniu właściwych akcentów logicznych w zdaniu, zgodnie ze znakami przestankowymi. Warunkiem czytania biegłego jest jednoczesne rozumienie tekstu.

Technikę czytania ocenia się za pomocą stopni w skali od 1 do 6 według następujących kryteriów:

6 - czyta płynnie, poprawnie i biegle teksty bez przygotowania,

5 - opracowany tekst czyta płynnie, poprawnie, wyraziście, z intonacją,

4 - czyta wyuczony tekst płynnie, poprawnie, nie zawsze stosuje intonację lub nie zawsze zwraca uwagę na znaki przestankowe ,

3 - czyta wyuczony tekst wyrazami i zdaniami popełniając pomyłki, nie zwraca uwagi na znaki przestankowe,

2 - czyta wolno, wyrazami, często przekręca wyrazy, nie zwraca uwagi na znaki przestankowe,

1 - czyta sylabizując, wolno i często niepoprawnie składa wyrazy.

Czytanie ze zrozumieniem

Do każdego tekstu nauczyciel przygotowuje pytania (zadania), które stanowią wskaźnik do określenia stopnia umiejętności ucznia w tym zakresie. Umiejętność czytania cichego ze zrozumieniem podlega ocenie według stopni od 1 do 6.

Pisanie

Przepisywanie

Przepisywane przez ucznia teksty ocenia się za pomocą stopni od 1 do 6 według następujących kryteriów:

- **Celująco** (6) – 0 błędów
- **Bardzo dobrze** (5): 1 błąd
- **Dobrze** (4): 2 - 3 błędy
- **Poprawnie** (3): 4 - 6 błędów
- **Słabo** (2): 7 - 9 błędów
- **Bardzo słabo** (1): 10 i więcej błędów

Niekształtne, nieproporcjonalne i nieprawidłowo połączone litery, czyli niestaranne pismo powoduje obniżenie o jeden stopień ogólnej oceny za przepisywanie.

Formy pisemne typu opis, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia ocenia się za pomocą stopni od 1 do 6 według ustalonych kryteriów, które są szczegółowo omawiane z uczniami przed przystąpieniem do redagowania określonej formy wypowiedzi.

Wygłaszanie z pamięci wierszy, fragmentów prozy

Wygłaszane z pamięci teksty ocenia się przy pomocy stopni od 1 do 6 według następujących kryteriów:

6 - bezbłędnie odtwarza z pamięci dłuższe teksty uwzględniając znaki przestankowe, właściwe tempo i zmianę siły głosu,

5 - bezbłędnie odtwarza z pamięci tekst uwzględniając znaki przestankowe,

4 - dobrze opanowany tekst pamięciowo, nie zawsze uwzględnia znaki przestankowe,

3 - niedokładnie zapamiętany tekst, sporo pomyłek, wolne tempo, bez uwzględnienia znaków przestankowych,

2 - tekst wygłaszany przy znacznej pomocy nauczyciela,

1 - uczeń nie potrafi odtworzyć tekstu nawet przy pomocy nauczyciela.

Gramatyka

Wiadomości i umiejętności gramatyczne (przewidziane wymaganiami programowymi dla klas I - III) sprawdza się i ocenia za pomocą kartkówek, sprawdzianów i testów.

Edukacja matematyczna

Wiadomości i umiejętności matematyczne sprawdza się i ocenia za pomocą kartkówek, sprawdzianów i testów .

Odpowiedzi ustne np. obliczenia, układanie i rozwiązywanie zadań i problemów matematycznych, traktuje się jako formę aktywności uczniów klas I-III.

Edukacja przyrodniczo-społeczna

Wiadomości i umiejętności w zakresie edukacji przyrodniczo-społecznej (przewidziane wymaganiami programowymi dla klas I - III) sprawdza się i ocenia za pomocą kartkówek, sprawdzianów i testów

Wypowiedzi ustne np. wnioskowanie, wyrażanie własnych sądów, spostrzeżeń, opinii traktuje się jako formę aktywności na zajęciach.

Edukacja plastyczno-techniczna

Wiadomości i umiejętności z zakresu sztuk plastycznych, podstaw techniki i kultury pracy nauczyciel sprawdza i ocenia w trakcie ćwiczeń i działań praktycznych uczniów. Oceny są odnotowywane w dzienniku.

Prace plastyczno-techniczne ucznia ocenia się za pomocą stopni od 1 do 6 według następujących kryteriów:

6 - praca zgodna z tematem, bogata w szczegóły i kolorystykę, staranna, estetyczna, wykonana poprawnie, dokładnie i uznana przez większość rówieśników (wyróżniona) za szczególnie oryginalną i pomysłową,

5 - praca zgodna z tematem, bogata w szczegóły, barwna, staranna, estetyczna, wykonana poprawnie i dokładnie,

4 - praca zgodna z tematem, w miarę staranna, dokładna, poprawna i estetyczna, niezbyt bogata w szczegóły,

3 - praca wykonana niedokładnie, niestarannie, nieestetycznie, uboga w szczegóły i bez zachowania proporcji, nie w pełni oddaje temat,

2 - praca niezgodna z tematem, niestaranna, nieestetyczna, uboga w szczegóły, niedokończona

(z powodu braku chęci do jej wykończenia),

1 - praca zniszczona przez ucznia, nie oddana do oceny,

Edukacja muzyczna

Głównymi kryteriami oceniania uczniów są:

- stopień indywidualnego zaangażowania,
- aktywność,
- osobiste predyspozycje.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria nauczyciel ocenia wiadomości i umiejętności muzyczne przy pomocy stopni od 1 do 6 w sposób następujący:

6 – uczeń posiada szczególne walory głosowe i umiejętności muzyczne, uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych formach działalności muzycznej, potrafi zagrać na instrumencie

muzycznym melodie poznanych piosenek lub utworów instrumentalnych; zawsze chętnie śpiewa indywidualnie, a jego wykonanie wzbudza zachwyt i uznanie.

5 - śpiewa indywidualnie i zbiorowo poznane piosenki, akompaniuje do piosenek i zabaw ruchowych, wyraża muzykę ruchem, zna nazwy literowe i solmizacyjne poznanych nut oraz potrafi je odczytać z zapisu nutowego, samodzielnie określa tempo i nastrój słuchanych utworów, posiada znajomość zapisu rytmicznego w zakresie poznanych wartości, umie zapis na pięciolinii poznane dźwięki, tworzy muzyczne ilustracje do opowiadań i wierszy.

4 - poprawnie śpiewa, najczęściej zbiorowo, poznane piosenki, solmizacyjnie odczytuje nuty, wyraża muzykę ruchem.

3 - próbuje śpiewać poznane piosenki, ale nie zna dobrze słów, rozpoznaje niektóre nazwy poznanych nut, próbuje wyrażać muzykę ruchem.

2 - biernie uczestniczy w zajęciach, niechętnie śpiewa piosenki, nie zna ich słów, rzadko rozpoznaje nazwy poznanych nut, myli nuty.

1 - nie próbuje śpiewać piosenek nawet wspólnie z klasą, nie zna żadnych nut.

Wychowanie fizyczne

Głównymi kryteriami oceniania uczniów są:

- stopień indywidualnego zaangażowania,
- aktywność,
- osobiste predyspozycje.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria nauczyciel stosuje sześciostopniową skalę cyfrową od 1 do 6 w sposób następujący:

6 – uczeń wyróżnia się sprawnością fizyczną na tle klasy, bierze udział w zawodach sportowych,

5 – uczeń chętnie podejmuje działania ruchowe objęte programem edukacji wczesnoszkolnej, precyzyjnie i celowo wykonuje ruchy, chętnie uczestniczy w zabawach i grach sportowych, współdziała w zabawach przestrzegając obowiązujących w nim reguł,

4 – podejmuje większość działań ruchowych objętych programem edukacji wczesnoszkolnej, przeważnie precyzyjnie i celowo wykonuje ruchy, poprawnie wykonuje większość ćwiczeń fizycznych, 3 – z pomocą nauczyciela wykonuje działania ruchowe objęte programem edukacji wczesnoszkolnej, mało precyzyjnie wykonuje ruchy, niezbyt chętnie uczestniczy w grach i zabawach sportowych, nie zawsze przestrzega reguł i zasad bezpieczeństwa,

2 – uczeń mało sprawny fizycznie, nie wykazuje właściwej postawy i zaangażowania na zajęciach ruchowych, ćwiczenia wykonuje niechętnie, niedokładnie, nieprecyzyjnie,

niechętnie uczestniczy w zabawach i grach sportowych oraz w zabawach rytmiczno-tanecznych, nie przestrzega reguł obowiązujących w zabawach,

1 - uczeń nie uczestniczy w zabawach ruchowych, nie chce wykonywać żadnych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela.

Edukacja informatyczna

Ocenie podlegają między innymi:

- a) Ćwiczenia praktyczne przy komputerze
- b) Ćwiczenia wykonywane w podręczniku lub zeszytach ćwiczeń
- c) Wypowiedzi ustne ucznia
- d) Postawy (w ocenie postaw ucznia bierze się pod uwagę: aktywność, systematyczność, pracę w grupie, samodzielność, prezentację pracy, przygotowanie do lekcji i pracę domową).

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

6 – działania ucznia wskazują na szczególne zainteresowanie przedmiotem, zawierają własne, oryginalne pomysły. Uczeń spełnia wymagania ponadpodstawowe określone w programie nauczania, potrafi korzystać ze źródeł poza podręcznikowych. Swobodnie operuje terminologią informatyczną, jest samodzielny i twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości i umiejętności. Wykazuje się dużą starannością i sumiennością, dąży do samodoskonalenia, przygotowuje dodatkowe informacje na zajęcia, przejawia inicjatywę. Przestrzega wszelkich zasad bezpieczeństwa, higieny i organizacji pracy.

5 – uczeń potrafi w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności, operuje poznaną terminologią informatyczną. Praca jest samodzielną, występują przemyślane przez ucznia elementy wyczerpujące temat w zakresie wymagań programowych. Uczeń wykazuje się dużą starannością i sumiennością, efektywnie wykorzystuje czas pracy, jest zaangażowany w pracę, aktywny i przestrzega zasad bezpieczeństwa, higieny i organizacji pracy.

4 – wykonana praca jest zasadniczo samodzielną, lecz nie wyczerpuje zagadnienia i nie widać inwencji twórczej ucznia. W pracy i w odpowiedziach dopuszczalne są nieliczne błędy. Uczeń rozumie poznaną terminologię informatyczną i w znacznym stopniu posługuje się nią. Stara się być aktywny, dostosowuje się do obowiązujących zasad bezpieczeństwa, higieny i organizacji pracy. Nie zawsze efektywnie wykorzystuje czas pracy, czasem brak mu staranności i systematyczności w działaniu.

3 – uczeń zna najważniejsze fakty dotyczące pracy z komputerem, zna klawiaturę, spełnia wymagania podstawowe określone w programie. Jest mało samodzielny, czasami wymaga mobilizacji i ukierunkowania ze strony nauczyciela. Wykonuje zadania na miarę swoich

możliwości, zna podstawowe funkcje i opcje programu, w którym pracuje, wykonana praca nie jest wyczerpująca czy estetyczna, występują błędy. Uczeń jest słabo zaangażowany w pracę grupy, nie zawsze przestrzega obowiązujących zasad bezpieczeństwa, higieny i organizacji pracy.

2 – uczeń posiada znaczne braki w zakresie wymagań podstawowych określonych w programie. Podczas wykonywania zadań wymaga mobilizacji i pomocy ze strony nauczyciela, popełnia liczne błędy zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i działania praktycznego. Zadania wykonuje nieestetycznie, niesamodzielnie. Przy pomocy nauczyciela potrafi poruszać się w środowisku Windows. Uczeń słabo angażuje się w pracę, często nie przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy z komputerem.

1 – uczeń nie posiadał wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych objętych programem. Nie potrafi wykonać zadań teoretycznych i praktycznych nawet z pomocą nauczyciela. Nie angażuje się w pracę, nie stara się dostosować do wymagań. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa, higieny organizacji pracy. Nie spełnia wymagań podanych kryteriów ocen pozytywnych.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

1. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych, tak jak każdy inny w klasach I - III otrzymuje ocenę opisową zachowania i osiągnięć edukacyjnych.
2. Ocena opisowa powinna spełniać następujące funkcje:
  - **diagnostyczną** – dającą odpowiedź na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela;
  - **informacyjną** – przekazującą informację, co dziecko zdołało opanować, poznać, zrozumieć i jaki był jego wkład pracy;
  - **korekcyjną** – odpowiadającą na pytanie, nad czym uczeń musi jeszcze popracować, co poprawić, udoskonalić, zmienić;
  - **motywacyjną** – zachęcającą dziecko do samorozwoju, dalszego wysiłku, dodającą wiary we własne siły i dającą nadzieję na osiągnięcie sukcesu;
  - **rozwojową** – odnoszącą się zarówno do uczniów jak i nauczycieli, koncentrującą się na dziecku, ale również aktywizującą nauczyciela mobilizującą go do zmian i dalszego rozwoju.

Nauczyciel przedmiotu ocenia osiągnięcia edukacyjne ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do stopnia realizacji przez niego dostosowanego programu lub planu do IPET-u.

II.Sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

Metody bieżącego oceniania osiągnięć uczniów

- Sprawdzanie przez nauczyciela samodzielnie wykonanej przez uczniów pracy klasowej i domowej w celu określenia poziomu:
  - poprawności zastosowania przyswojonych wiadomości,
  - biegłości w opanowanych umiejętnościach,
  - sposobu rozumowania w procesie dochodzenia do wyniku,
  - umiejętności korzystania z wcześniej zdobytych doświadczeń edukacyjnych.
- Metoda ustnego odpytywania uczniów w celu sprawdzenia np.:
  - umiejętności czytania,
  - znajomości zasad ortograficznych, matematycznych,
  - umiejętności interpretowania treści zawartej w tekstach,
  - biegłości w obliczaniu wyników czterech działań arytmetycznych, – celowości zastosowania określonej metody rozwiązywania problemów, – stopnia trwałości przyswojonych faktów.
- Metoda krótkich testów sprawdzających wiadomości i umiejętności, konkursów i quizów, w których uczeń:
  - odpowiada na różne pytania,
  - uzupełnia luki w zdaniach, w tekstach,
  - dokonuje wyboru poprawnej odpowiedzi,
  - przekształca zadania,
  - rozwiązuje zagadki,
  - wyróżnia logiczne zależności,
  - proponuje własne zakończenia tekstów,
  - proponuje nowe rozwiązania, a tym samym ujawnia poziom przyswojonej wiedzy i zdobytych umiejętności.

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I - III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:

- ciche czytanie,
- głośne czytanie,
- przepisywanie,
- pisanie ze słuchu,
- pisanie z pamięci,

- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- recytacja,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura,
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych,
- liczenie pamięciowe,
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
- układanie zadań,
- rozwiązywanie zadań,
- przeprowadzanie pomiarów,
- stosowanie technik plastycznych i technicznych,
- dokładność i estetyka wykonania prac,
- wiedza o sztuce,
- śpiewanie,
- czytanie i zapisywanie nut,
- rozpoznawanie utworów muzycznych,
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
- sprawność fizyczna,
- aktywność na lekcji,
- praca w zespole.

III. Warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

1) jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, z którą zostali zapoznani przez wychowawcę klasy w terminie 10 dni przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej na spotkaniu z rodzicami, to zgłaszają swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie pisemnej (podanie, wnioski) w terminie 2 dni roboczych od dnia zapoznania z propozycją oceny;

2) dyrektor szkoły następnego dnia informuje na piśmie ucznia lub jego rodziców o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się pisemne i ustne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia w zakresie danych zajęć obowiązkowych i dodatkowych;

3) sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia po wyrażeniu niezgody ucznia lub jego rodziców z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i

dodatkowych zajęć edukacyjnych odbywa się w części pisemnej i w części ustnej z każdego z przedmiotów, dla których uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, w terminie 4 dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń ucznia lub jego rodziców;

4) sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych;

5) z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół (oddzielny dla każdego przedmiotu z zajęć obowiązkowych i dodatkowych), który zawiera: imiona i nazwiska nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; termin tych czynności; zadania sprawdzające; wynik czynności sprawdzających oraz ustaloną ostateczną ocenę; podpisy nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców oraz protokół z przeprowadzonych czynności sprawdzających znajduje się w dokumentacji szkoły.

*Śródroczna i roczna **opisowa ocena klasyfikacyjna** z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do odpowiednio wymagań i efektów kształcenia dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.*